

i Præstø Amtskreds vilde Hr. J. Pedersen (Vrangstrup) være blevet valgt i Stedet for Hr. Vagn Bro; Stemmeforskellen var her 306; i Svendborg Amtskreds vilde Hr. Tange være blevet valgt i Stedet for Hr. Birch; Stemmeforskellen var 341; i Hjørring Amtskreds vilde Hr. Thorhauge være blevet valgt i Stedet for Hr. Thomas Larsen, Stemmeforskellen var 497, og endelig vilde i Vejle Amtskreds Hr. Johannes Rudfeldt være blevet valgt i Stedet for Hr. Laursen; Stemmeforskellen var her 36.

Man vil altsaa se, at der er et ikke ringe Spillerum mellem de Udslag, det her har givet sig, men jeg mener, at vore udmærkede Kolleger, der her har hørt deres Navne blive læst op og maaske har faaet en Følelse af, at hvis et andet System havde været gældende, vilde de ikke have været blandt de foretrukne, dog med Rette kan søge nogen Trøst deri, at hvis Partilisterne ikke havde været, vilde sikkert ogsaa Stemmeafgivningen have stillet sig noget anderledes. Der er ingen Tvivl om, at det kan paapeges i adskillige Tilfælde, at den Omstændighed, at man har ment, at en Kandidat var sikret gennem vedkommendes Plads paa Partilisten, har givet Vælgerne den Opfattelse, at saa havde de en større Frihed til at anvende deres Stemme, som de selv vilde. Hvor der er Tale om Tusinder af Stemmer, kan disse faa Hundrede Stemmer, som det ofte drejer sig om i de Tal, jeg har nævnt, jo nok ophæves, for ikke at tale om de Tal, der ligger endnu lavere.

Som Følge af Partilisternes og Stemmeoverføringens Bortfald foreslaas det at lade Opstillingskredsens Bestyrelser opgøre Antallet af Stemmer for de enkelte Kandidater, altsaa ligesom tidligere. Amtskredsens Valgbestyrelser bliver da fri for Sorteringen og for Optællingen og kan straks fordele Kredsmandaterne, medens Tillægsmandaterne ligesom ved Valgloven af 1915 jo maa tildeles efter Opgørelsen i Indenrigsministeriet. Der vil ogsaa blive lavet en Liste over de uvalgte Kandidater, saa at man deraf kan se, hvem der skal være Stedfortrædere.

Endvidere findes der en Regel om, hvad der skal ske, hvis et Parti i et Amt ikke har nogen uvalgt Kandidat, idet det saa foreslaas, at der i paakommende Tilfælde tildeles Partiet et Tillægsmandat indenfor det paagældende Landomraade efter de sædvanlige Regler.

Jeg har endnu et Par korte Bemærkninger at gøre. Den første vedrører de smaa Partier. Som ærede Medlemmer vil

vide, blev der ved Valgloven af 1915 her paa Rigsdagen indsat en Regel om, at der skulde kræves 10 000 Stemmer for at kunne danne et Parti, og endvidere en Bestemmelse om, at der ingen Adgang var til at faa et Tillægsmandat, hvis vedkommende Parti ikke havde nogen kreds- eller liste-valgt. Dette blev mildnet i 1920, idet man da indførte den Bestemmelse, at naar Partiet havde det tilstrækkelige Antal Stemmer indenfor et Landomraade, kunde det faa et Tillægsmandat.

Jeg finder ogsaa, at det yderligere er en Lempelse for de smaa Partier, at det foreslaas i det foreliggende Forslag, at København og Frederiksberg skal være een Storkreds. Dette er oprindeligt en Rigsdagsdagssag (Afbrydelse). Det er det samme, siges der, men det er det i Virkeligheden ikke. Det er kun formelt det samme, i Realiteten vil det sikkert være langt lettere for de smaa Partier at samle deres Stemmer herinde, naar de kan opstille under eet. Det er jo et Spørgsmaal, der oprindeligt har været rejst fra Rigsdagens Side, hvorledes man skulde ordne hele denne Sag, og hvis man nu her kunde enes om yderligere Lempelser for de smaa Partier med Hensyn til dette Spørgsmaal, vil dette have min Sympati.

Der har været Tale om, at det vilde være heldigt, om Valglisten kunde ligge fremme til offentligt Eftersyn ogsaa forud for det Valg, vi nu skal til. Dette kan imidlertid ikke lade sig gøre, fordi det vilde udskyde Valgets Afholdelse henimod en 3 Uger, og det maa jeg dog antage, at man fra alle Sider vilde finde uheldigt. Vedrørende det næste Valg er der derimod et Forslag fremme, som nu ligger i Landstinget, og paa hvis Gennemførelse jeg ønsker at arbejde, et Forslag, hvorefter Valglisten vil blive fremlagt til offentligt Eftersyn, inden vi skal have det næste Valg.

Saaledes som Forslaget her er forelagt, er det jo meget let overskueligt, og Partierne vil derfor ogsaa hurtigt kunne tage Stilling dertil. Jeg skal dermed anbefale det paa det bedste til dette høje Ting.

Formanden: Ministeren for offentlige Arbejder har Ordet for at fremsætte det for hans Vedkommende anmeldte Lovforslag.

Ministeren for offentlige Arbejder (Slebsager): Det Forslag til Lov om Ændring i Lov af 22. April 1904 om det